

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК: 636.92.09:616.98(100)

ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ З МІКСОМАТОЗУ КРОЛІВ У СВІТІ

Шерстюк А.О., магістр

Науковий керівник - Сорокіна Н.Г., канд. вет. наук, доцент

*Національний університет біоресурсів та природокористування України,
м. Київ*

Міксоматоз, який іноді називають міксі – це тяжке вірусне захворювання, яке проявляється у домашніх та диких кролів складним симптомокомплексом. У хворих тварин спостерігається запалення очей, гнійні витікання з носа, лихоманка. Тварини стають дуже млявими та забиваються у кут.

Перша епізоотія міксоматозу спалахнула у 1950 році після завезення вірусу

в одну із провінцій Австралії. Хвороба набула значного поширення серед поголів'я кролів. Під час епізоотії загинуло 99.9 % популяції інфікованих тварин.

Далі хвороба подолала природні бар'єри і поширилась за океан.

У 2016-2020 роках хвороба була занесена до країн Азії та у США. Особливих збитків зазнала Канада, через те, що у 2020 році міксоматоз кролів набув свого поширення і забрав життя 85 % популяції кролів, а особливо молодняку – загинуло 50 % від усього поголів'я.

У 2019 році міксоматоз кролів був виявлений у Північній Америці та Каліфорнії. *Sylvilagus brasiliensis* (північноамериканський штам вірусу) охопив країну від побережжя Тихого океану. Хворобу виявили у диких зайців. Трупні і хворе поголів'я були помічені у лісистих місцевостях Уругваю, Аргентини та Бразилії. На заході країни створили карантинні обмеження, щоб не допустити розповсюдження хвороби та передачу вірусу.

Sylvilagus bachmani (каліфорнійський штам) був виявлений на фермі The Gentle Barn. Фахівці помітили млявість та погіршення стану кролів. На той час на фермі від міксоматозу загинуло близько 65 % поголів'я кролів. Перехворіли тварини набули імунітету. В наступні роки спалаху міксоматозу кролів в США не спостерігалось.

У 2018 році на Черкащині найбільша кроляча ферма у Східній Європі опинилася під загрозою закриття. У поголів'я кролів, а особливо молодняку виявляли рясні витікання з носа та очей, лихоманку, тварини забивалися у кутки кліток. На той час ферма зазнала майже 100 % збитків, від міксоматозу загинуло 95 % популяції тварин. Найбільше постраждали молодняк та кролики 2-3-х річного віку.

На жаль, не існує специфічного лікування міксоматозу. Для підтримки життєдіяльності організму можна застосувати підтримуючу терапію (рідини, антибіотики для запобігання вторинним інфекціям та знеболюючі препарати). Домашні кролі через свою високу чутливість до вірусу часто не виживають, тому єдиний вихід – забій. Однак є випадки коли підтримуюча терапія дає свій ефект і молоде покоління кроликів повністю одужує і набуває імунітету.

Основний метод профілактики міксоматозу кролів – це уникнення укусів комарів, особливо в весняно-літній період. Краще тримати тварин в закритих приміщеннях, використовуючи профілактичний засіб від кровосисних комах. Щомісячна профілактика підвищить захисні механізми організму, і матиме менший ризик появи захворювання.

Щоб запобігти розповсюдженню і занесенню хвороби на територію ферми необхідно зменшити контакт з іншими кроликами (на виставках, шоу та під час шлюбного періоду). Здорові кролі, які контактували з хворими повинні бути поміщені на 14-ти добовий карантин.

Вакцина проти міксоматозу недоступна в Сполучених Штатах або Австралії.

Проти міксоматозу кролів було розроблено декілька вакцин. Широко використовуються Лапимун Мікс та жива суха штам В-82.

Вакцина проти міксоматозу кролів суха жива культуральна виготовлена з атенуйованого штаму «В-82» вірусу міксоми. Імунізують клінічно здорових

кролів з 28-добового віку, незалежно від епізоотичної ситуації та пори року. Кролиць щеплюють в будь-які терміни вагітності. Кролів, що імунізуються вперше, через 3 місяці ревакцинують. Щеплення рекомендується проводити навесні до появи основних переносників збудника - комарів.

Вірус міксоми викликав епізоотію в різних країнах та континентах: в Європі, особливо в Австралії, в Північній та Південній Америці, а також Україні. Кролі, які одужали набули стійкого імунітету.